

Küsimus

Kas kasutada **naatriumkarbinaadi infusiooni** või **mitte hüperfusioonist tingitud laktatsidoosi korral septilise või septilise šokiga patsientidel?**

SIHTRÜHM:	hüperfusioonist tingitud laktatsidoosi korral septilise või septilise šokiga patsientidel	TAUST:
SEKKUMINE:	naatriumkarbinaadi infusiooni	
VÕRDLUS:	mitte	
PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD:	28 päeva suremus; Uus tulemusnäitaja;	
OLUKORD:		
PERSPEKTIIV:		

Hinnang

	OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAAALUTLUSED
PROBLEEM	Kas probleem on prioriteetne? ☐ Ei ☐ pigem ei ☒ pigem jah ☐ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	Hemodünaamika muutus, neerupuudulikkus ning kudede vähenenud oksügenisatsioon võivad viia metaboolse atsidoosi kujunemiseni. On oluline teada, kas happe-alus tasakaalu korrigeerimine st naatriumbikarbonaadi kasutamine omab positiivset mõju sepsise suremusele.	
MITUD MÕJU	Kui suured on eeldatavad soovitud toimed? ☒ tühine ☐ Väike ☐ keskmiselt	Naatriumbikarbonaadi infusiooni mõju sepsise/septilise šokiga patsientide elulemusele on ebaselge. NICE 2016 sepsise ravijuhend antud teemal soovitus ei anna. Ravijuhendi koostamisel leiti kirjanduse otsingul ainult 1 kohortuuring, kus hinnati naatriumbikarbonaadi mõju septilises šokis patsientide 28 päeva suremusele. Tõendusmaterjal ei näidanud naatriumbikarbonaadi infusiooni kasu ega kahju (28 päeva suremus: RR 0.83, 95% usaldusvahemikud 0.41-1.68; väga madal kvaliteet). Mõnevõrra lühem oli naatriumbikarbonaadi grupis ICU viibimise aeg 44.5 h [34-54] vs 55 h [39-60] mittebikarbonaadi grupis; (p=0.01) (El-Solh, AA et al. Bicarbonate therapy in the treatment of septic shock: a second look. Internal and Emergency Medicine; 2010).	Naatriumbikarbonaadi hind

SOO	☐ Suur ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	<p>Surviving Sepsis Campaign 2016 ravijuhend annab soovitusel mitte kasutada naatriumbikarbonaati hemodünaamika parandamiseks või vasopressorite vajaduse vähendamiseks hüperperfusioonist tingitud laktatsidoosiga patsientidel, kelle pH $\geq 7,15$ (weak recommendation, moderate quality of evidence). Viidatud on kahele RCT, kus näidati, et naatriumbikarbonaat ei paranda metaboolses atsidoosis patsientide hemodünaamikat ega mõjuta vasopressori vajadust võrreldes naatriumkloriidi infusiooniga (1. Cooper DJ, et al. Bicarbonate does not improve hemodynamics in critically ill patients who have lactic acidosis. A prospective, controlled clinical study. Ann Intern Med; 1990 2. Mathieu D, et al. Effects of bicarbonate therapy on hemodynamics and tissue oxygenation in patients with lactic acidosis: A prospective, controlled clinical study. Crit Care Med; 1991). Antud uuringute tõenduse ebatäpsus on SSC autorite poolt hinnatud suureks (patsientide hulk, kelle pH < 7,15 oli väike; ei uuritud ainult septilises šokis patsiente).</p>	
SOOVIMATU MÕJU	<p>Kui suur on eeldatav soovimatu mõju?</p> ☐ Suur ☐ keskmiselt ☐ Väike ☐ tühine ☒ varieerub ☐ ei oska öelda		
TÕENDATUSE KINDLUS	<p>Kui kindel võib kokkuvõttes olla sekkumise mõju tõendatuses?</p> ☒ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga ☐ Kaasatud uuringud puuduvad		
VÄÄRTUSHINNANGUD	<p>Kui ebakindel või varieeruv on see, kui võrd inimesed peamisi tulemusnäitajaid väärtustavad?</p> ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub ☒ Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub		

MÕJUDE TASAKAAL	<p>Kas soovitud ja soovimatu mõju vahekord soosib sekkumist või võrdlus(tegevus)t?</p> <p> ☐ Soosib võrdlust ☒ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☐ ei oska öelda </p>		
VAJAMINEVAD RESSURSID	<p>Kui suur on ressursside vajadus (kulud)?</p> <p> ☐ Suur kulu ☐ Keskmised kulud ☐ Mittearvestatav kulu ja sääst ☐ Keskmise sääst ☐ Suur sääst ☐ varieerub ☐ ei oska öelda </p>		
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATLISE KINDLUS	<p>Milline on ressursivajaduse (kulude) tõendusmaterjali kindlus?</p> <p> ☐ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga ☐ Kaasatud uuringud puuduvad </p>		

KULUTÕHUSUS	<p>Kas sekkumise kulutõhusus soosib sekkumist või võrdlust?</p> <p> ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ Kaasatud uuringud puuduvad </p>		
VÕRDESED VÕIMALUSED	<p>Kas keegi (patsientide rühm) jääks ebavõrdsesse seisu? Kui suur (milline) oleks selle mõju?</p> <p> ☐ vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust ☐ tõenäoliselt suurendab võrdsust ☐ suurendab võrdsust ☐ varieerub ☒ ei oska öelda </p>		
VASTUVÕETAVUS	<p>Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav?</p> <p> ☐ Ei ☐ pigem ei ☒ pigem jah ☐ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda </p>		

TEOSTATAVUS	Kas sekkumine on teostatav?	
	☐ Ei	
	☐ pigem ei	
	☐ pigem jah	
	☒ jah	
	☐ varieerub	
	☐ ei oska öelda	

Otsuste kokkuvõte

	OTSUS							JÄRELDUSED
PROBLEEM	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
SOOVITUD MÕJU	tühine	Väike	keskmiselt	Suur		varieerub	ei oska öelda	
SOOVIMATU MÕJU	Suur	keskmiselt	Väike	tühine		varieerub	ei oska öelda	
TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
VÄÄRTUSHINNANGUD	Oluline ebakindlus või varieeruvus	Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus	Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub	Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub				
MÕJUDE TASAKAAL	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVAD RESSURSID	Suur kulu	Keskised kulud	Mittearvestatav kulu ja sääst	Keskmine sääst	Suur sääst	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
	Soosib	Pigem soosib	Ei soosi	Pigem soosib	Soosib		Kaasatud	

KULUTÕHUSUS	võrdlust	võrdlust	sekkumist ega võrdlust	sekkumist	sekkumist	varieerub	uuritud puuduvad	
VÕRDESED VÕIMALUSED	vähendab võrdsust	tõenäoliselt vähendab võrdsust	tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust	tõenäoliselt suurendab võrdsust	suurendab võrdsust	varieerub	ei oska öelda	
VASTUVÕETAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
TEOSTATAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	

Järeldused

Kas kasutada naatriumkarbinaadi infusiooni või mitte hüperfusioonist tingitud laktatsidoosi korral septilise või septilise šokiga patsientidel?

SOOVITUSE LIIK	Eelistada alternatiivi ☐	Soovitame sekkumist mitte kasutada või kasutada alternatiivi ☒	Kasutada kas sekkumist või alternatiivi ☐	Pigem eelistada sekkumist ☐	Eelistada sekkumist ☐
SOOVITUS	Sepsise sh septilise šoki korral ei peaks hüperfusioonist tingitud laktatsidoosi raviks kasutama naatriumbikarbonaadi infusiooni. Naatriumbikarbonaadi kasutamist soovitame kaaluda kui arteriaalse vere pH väärtused on alla 7,15, eriti kui metaboolse atsidoosi põhjustena tulevad arvesse teised seisundid peale hüperfusiooni (krooniline neerupuudulikkus, mürgistus jmt).				
PÕHJENDUS					
KAALUTLUSED ALAMRÜHMADE OSAS	Ei ole uuritud/võrreldud naatriumbikarbonaadi kasu-kahju erinevate pH väärtuste juures.				
RAKENDUSKAALUTLUSED	Järgib juba väljakujunenud tava.				
JÄLGIMINE JA HINDAMINE	Kliiniline audit.				
EDASISTE/TÄPSUSTAVATE UURINGUTE VAJADUS	Olemasolev tõendusmaterjal ei ole piisav. Vajalikud RCT, uurimaks naatriumbikarbonaadi kasu-kahju hüperfusioonist tingitud laktatsidoosi korral ja seda erinevate pH väärtuste juures.				